

DESIGN
FROM
FINLAND

VASTUULLISUUS- RAPORTTI

2018

SISÄLLYSLUETTELO

1. Kohti läpinäkyvämpää vaateteollisuutta!	3
2. Ylellisyyttä ilman luksusbrändin leimaa – toimitusjohtajan terveiset	4
3. Tekstiiliala nyt ja tulevaisuudessa.....	5
4. Mitä me teemme?	6
4.1. Korjauspalvelu	
4.2. Showroom-jälleenmyyntimalli	
5. Välitämme ympäristöstämme	8
5.1 Materiaali	
5.2 Tuotanto	
5.3 Jäte	
5.4 Logistiikka	
5.5 Pakkaus-materiaalit	
5.6 Oma toimintamme	
6. Sidosryhmät	14
6.1. Liettuan tuotantolaitos	
6.2. Lankatoimittajat	
6.3. Pipot ja huivit	
6.4. Asiakkaat	
6.5. Henkilöstö	
7. Päästöt	18
7.1. Alpan oman toiminnan päästöt	
7.2. Tuotannon päästöt	
7.3. Tuotteen hiilijalanjälki	
7.4. Kuljetuksien hiilijalanjälki	
8. Kannamme taloudellista vastuuta	25
9. Kannamme sosiaalista vastuuta	25
Lähteet	27
Hiilijalanjäljen laskennan lähteet	

1. KOHTI LÄPINÄKYVÄMPÄÄ VAATETEOLLISUUTTA!

Tervetuloa tutustumaan Alpan vuoden 2018 ja samalla Alpan historian ensimmäiseen vastuullisuusraporttiin!

Alpa on suomalainen brändi, jonka päätuotteena ovat alpakanvillaiset neuletuotteet. Vuonna 2012 perustetun yrityksen toimintaa ohjaavat seuraavat arvot: esteettisyys, ekologisuus ja eettisyys. Keskiössä ovat myös ihmisläheisyys ja asiakaskunnan todellinen kuunteleminen. Arvot ohjaavat Alpan kaikkea toimintaa suunnittelusta tuotantoon sekä markkinointiin ja myyntiin.

Ajatus Alpasta syntyi reppureissulla Etelä-Amerikassa, alpakan kotimaassa. Kun vuoriston lämpötila vaihteli helteestä hallaan, paikallisilta saadut alpakanvil-lapaidat pitivät olon aina mukavana ja sopivan lämpimänä. Syntyi haave aarteen jakamisesta oman, vastuullisen vaate-merkin kautta.

Alpan suunnittelutyön takana on tekstiilitaitteen maisteri Ainomaria Haataja, joka on Alpan perustajan, Heikki Timlinin, sisko. Suunnittelu perustuu yhtä aikaa funktionaalisuuteen sekä ajattomaan ja klassiseen tyylikkyyteen. Ainomaria vaatii suunnittelemltaan neuleilta

korkeaa laatua sekä monipuolista ja kestävää käytettävyyttä. Neuleet sopivat kerrospukeutumiseen ja yhdisteltäviksi erilaisiin asukokonaisuuksiin. Ainomaria toteaa itse seuraavasti: “Alpan suunnittelijana on hyvä olla, sillä saan suunnitella rehellisesti omien arvojeni mukaisia laadukkaita ja eettisesti tuotettuja vaatteita. Arvostan myös sitä, että saan ajan kanssa työstää suunnitelmiani sellaisiksi tuotteiksi, joilla on oikeasti suunnittelijan kynästä lähtenyt sielu ja tarina ja joiden jokainen yksityiskohta ja muoto on harkittu.”

Me lupaamme, että tuotteemme ja tuotantoprosessimme ovat eettisiä ja ekologisia. Kestävyys on keskiössä materiaalinvalinnoista suunnitteluun sekä tuotteen valmistukseen ja myyntiin. Ennakoimme tarkasti tuotteidemme menekin. Haluamme myydä asiakkaillemme neuleita, joista he eivät luovu – neuleita, jotka kestävät aikaa ja jotka tarvittaessa kunnostetaan uuden ostamisen sijaan.

2.

YLELLISYYTTÄ ILMAN LUKSUSBRÄNDIN LEIMAA

TOIMITUSJOHTAJAN TERVEISET

Olin 21-vuotias, kun perustin Alpan. Kaikki alkoi matkallani Etelä-Amerikassa, kun puin ensimmäistä kertaa ylleni paikallisen alpakanvillapaidan. Olin aiemmin vihannut karheita ja kutittavia neulevaatteita, mutta uutta paitaani huomasin käyttäväni päivä toisensa jälkeen. Tajusin, ettei vastaavia saanut Suomessa, jossa lämpöä todella tarvitaan.

Sain idean, johon kukaan ei aluksi uskonut: halusin tuoda alpakanvillasta valmistetut, kestävät ja kauniit neuletuot-

teet Suomeen. Vanhemmat toppuuttelivat ja ystävät päivittelivät. Olin nuori, ja opintoni olivat jääneet peruskouluun. Siskoni Ainomaria kuitenkin vakuuttui liikeideastani ja lupasi auttaa neuleiden suunnittelussa.

Alpa perustettiin vuonna 2012. Kahden ensimmäisen vuoden ajan keskityimme tuotekehitykseen, ja varsinkin silloin uskoa Alpaan todella kysyttiin. Aluksi pyrkimyksemme oli valmistaa kaikki tuotteet Perussa ja tukea näin paikal-

lista yrittäjyyttä. Se kuitenkin osoittautui hankalaksi, kun kaksi liian erilaista toimintakulttuuria kohtasi. Tuotantoprosessia ei saatu sujuvaksi, ja rahaa paloi. Tuotanto piti siirtää Eurooppaan. Kun meillä vihdoinkin oli hyvä tuote, puuttuivat ostavat asiakkaat – myynti ja markkinointi olivat lapsenkengissä.

Toisaalta ei voi olettaa, että mikään liikeidea syntyisi ja kehittyisi koskaan kerralla valmiiksi. Aika, maailma ja toimintaympäristö muuttuvat jatkuvasti. Tuleen ei voi jäädä makaamaan. Tekstiiliala on murroksessa monella sen osa-alueella, ja omaa toimintaa täytyy osata tarvittaessa tarkastella myös kriittisesti. Olennaista on myös muistaa, että se,

mikä meille on ollut ja on selvää, ei välttämättä aukea lainkaan asiakkaillemme. Ihmiset peräänkuuluttavat läpinäkyvyyttä, ja meiltä on löydyttävä viitseliäisyyttä riittävän tiedon tarjoamiseen. Siitä syntyi myös tarve vastuullisuusraportille.

Pikkuhiljaa perheenjäseneni ja ystäväni ovat kuitenkin alkaneet uskoa Alpaan. Monen vuoden työ on alkanut palkita, ja neuleitamme on myyty jo yli 20 000 kappaletta. Avainasemassa ovat olleet aktiivinen verkkokauppa ja laadukas asiakaspalvelu. Paljon työtä on tehtävänä nyt ja tulevaisuudessa, joka näyttää valoisalta.

Heikki Timlin, perustaja ja toimitusjohtaja

3. TEKSTIILIALA NYT JA TULEVAISUUDESSA

Tekstiili- ja vaatetusala on ollut voimakkaan huomion ja kritiikin kohteena viime vuosien aikana. Entistä enemmän huomiota ovat saaneet eettiset ja ekologiset kysymykset. Puhutuimpia aiheita ovat olleet esimerkiksi pikamuoti ja sen seuraukset, työntekijöiden olot halpatuotantomaissa sekä ympäristön saastuttaminen.

Me Alpalla pidämme hyvin tärkeänä sitä, että tekstiili- ja vaatetusalan epäkohdat tulevat esiin. Hienoa on myös se, että kuluttajat ovat yhä tietoisempia ja usein

myös kriittisempiä vaatteiden alkuperän ja esimerkiksi ympäristövaikutusten suhteen. On kohtuutonta, että näiden seikkojen ja kriteerien selvittäminen on tehty kuluttajalle usein vaikeaksi tai jopa mahdottomaksi, ja joissain tapauksissa kuluttajia on jopa johdettu tietoisesti harhaan.

Vuonna 2018 Suomen Luonto valitsi pikamuodin vuoden turhakkeeksi (Suomen Luonto, 2018). Viime vuosien kohut ovatkin liittyneet suurelta osin pikamuotiin ja sen ongelmallisuuteen. Pikamuodin

keskeinen ongelma on se, että vaatetta ei tarkoituksella tehdä kestäväksi, minkä seurauksena sen ympäristövaikutukset ovat mittavat. Vastuulliseen liiketoimintaan erikoistuneen Aalto-yliopiston johtamisen professori Minna Halmeen (Asikainen, 2018) mukaan pikakuluttamiseen ja -muotiin liittyviä käsityksiä voidaan kuitenkin muuttaa. Todellisuudessa yksikään vaatekappale ei mene muodista, ellei niin yhteisesti luulla ja uskota. Halmeen mukaan se, miten nopeasti muutos voi tapahtua, riippuu siitä, kuinka suureksi “kestäviä vaatteita vaativa etujoukko” kasvaa ja kuinka paljon pikamuodille tarjotaan vaihtoehtoja (Asikainen, 2018).

Suunnittelijamme Ainomaria toteaa seuraavasti: “Omalta osaltani uin pikamuodin kanssa vastavirtaan suunnitteleamalla klassisia ja ajattomia vaatteita. Se ei kuitenkaan tarkoita sitä, etten seuraisi trendejä. Päinvastoin: aloitan uuden tuotteen suunnittelun aina trendikartoituksella välttääkseni suunnittelussa elementtejä, jotka liittyvät pikamuodille tyypillisiin nopean syklin trendeihin – näin vaate palvelee syklien ylikin. Iloitsen siitä, että jo alusta alkaen olen osannut valita tuon oikean suunnan, sillä muutos kesken matkan olisi varmasti vaikea tehdä.”

4. MITÄ ME TEEMME?

Alpan arvoista eettisyys ja ekologisuus ohjaavat vastuullisuuteen kaikessa yrityksen toiminnassa. Vastuullisuus koostuu useista osa-alueista, kuten sosiaalisesta ja ekologisesta vastuusta. Vastuullisuus itsessään toteutuu, kun Alpa toteuttaa pyrkimystään olla läpinäkyvä, tulevaisuussorientoitunut ja muutoshaluinen yritys.

Meille on hyvin tärkeää, että tuotteemme tuntuvat hyvältä päällä ja kestävät hyvälaatuisina vuodesta toiseen. Emme lanseeraa neulemallistoja sesongeittain, vaan tuomme markkinoille neulemallin kerrallaan. Jokainen malli on myynnissä vuosia, ja sitä parannellaan ja värityksiä muutetaan tarvittaessa.

Tekstiilialalla on nykyään useita ongelmia, jotka eivät muutu kuin muuttamalla. Olennaista on kuitenkin olla avoin ja läpinäkyvä myös nykytilanteesta: jos muutos on joltain osin hidasta, sekin on pystyttävä sanomaan ääneen. Uskomme, että avoin ja läpinäkyvä toiminta on kaikkien edun mukaista.

Alpan työ vastuullisemman vaateteollisuuden eteen on ollut määrätietoista. Brändimme on kehittänyt ja toteuttanut useita uraa uurtaviakin konsepteja, kuten showroom-jälleenmyyntimallin ja korjauspalvelun. Tuotannon läpinäkyvyys liikesalaisuuksien sallimissa rajoissa on myös ollut Alpalle itsestään selvää yrityksen alkua ajoista asti.

4.1. KORJAUSPALVELU

Alpan korjauspalvelu avattiin lokakuussa 2018. Korjauspalvelu toimii osittain yhteistyössä jyväskyläläisen ompelimo Taso-sauman kanssa.

Tiedämme, että paraskin neule saattaa kulua tai hajota esimerkiksi tarttuessaan johonkin. Sen ei silti tarvitse katkaista neuleen elinkaarta. Kulumista on mahdollista ennaltaehkäistä hoitamalla ja huoltamalla neuleita oikein. Neuvomme

asian suhteen mielellämme, minkä lisäksi toimitamme pyydettyä korjauslankaa.

Haluamme, ettei yksikään neule jää käyttämättä korjattavan vian vuoksi. Varmistaaksemme neuleidemme pitkän käyttöiän ja säästääksemme ympäristöä korjaamme neuleita osana liiketoimintaamme. Korjauspalvelumme kattaa esimerkiksi kyynärpaikkojen ja nappien ompelun sekä neuleen kuntotarkistuksen ja täydellisen huollon.

4.2 SHOWROOM-JÄLLEEN-MYYNTIMALLI

Syksyllä 2018 Alpa lanseerasi alalla uuden showroom-jälleenmyyntimallin. Konseptilla haluttiin ratkaista kaksi keskeistä ongelmaa. Verkkokaupasta tilatessa koko tai väri voi osoittautua vääräksi, minkä vuoksi tuotteita lähetetään usein edestakaisin. Toinen keskeinen ongelma on se, että pienten kivijalkaliikkeiden valikoima voi olla rajallinen. Sen seurauksena kivi-

jalkaliikkeen asiakas päätyy usein tilaamaan tuotteen verkosta, mikä on aina pois kivijalkaliikkeelta.

Showroom-konseptimme tuo lähes koko malliston sovitettavaksi jälleenmyyjäliikkeeseen. Asiakas voi sovittaa tuotetta ja tilata sen postikuluitta jälleenmyyjäliikkeessä tai omaan osoitteeseen. Tuote toimitetaan Jyväskylän varastolta. Vuonna 2018 Alpan showroom-jälleenmyyjiä oli kaksi, ja ne toimivat Tampereella ja Rovaniemellä.

An aerial photograph of a long, narrow peninsula covered in dense green forest. A paved road runs along the length of the peninsula. In the background, a large body of water, likely a lake or bay, stretches towards the horizon under a clear sky. The water reflects the light, and some smaller islands are visible in the distance.

—
5.

**VÄLITÄMME
YMPÄRISTÖS-
TÄMME**

5.1 MATERIAALI

Alpakanvilla on yksi ympäristöä vähiten kuormittavia luonnonkuituja. Alpakka ei syö kasveja juurineen, eivätkä sen pehmeät tassut aiheuta eroosiota. Alpakka laiduntaa Perun vuoristossa puolivil-linä kotimaisen poron tapaan ja laumat kootaan yhteen kerintää varten kerran vuodessa. Alpakanvilla on aina mule-sing-vapaata. Alpakkoita on maailmassa arviolta vain 4 miljoonaa – esimerkiksi kašmirvuohia on yli 450 miljoonaa.

Alpan tuotteet valmistetaan useimmiten 100 % alpakanvillasta. Toisinaan siihen saatetaan yhdistää muita luonnonkuituja, kuten pellavaa ja silkkiä. Vuonna 2018 kaikki Alpan hankkima alpakanvilla-lanka on ollut 100 % alpakanvillaa. Tuotteen uudelleenkäyttö ja kierrätys on sitä helpompaa, mitä vähemmän eri materi-aaleja siihen on käytetty. Juuri tästä syystä Alpan neuleista ei löydy esimerkiksi elas-tania tai polyesteriä, jotka vaikeuttavat tuotteen kierrättämistä. Alpakka kestää hyvin kriittisen tarkastelun myös kestolu-juutensa ja lämpöarvonsa ansiosta. Lisäksi alpakan villa hylkii likaa, mikä vähentää pesukertojen määrää. Alpakan villasta valmistetun tuotteen elinkaari on näin ollen pitkä.

Vuonna 2018 Alpa käytti laatuluokituk-seltaan kahta eri alpakanvillalaatua. Yleisin käyttämämme alpakkalaatu on Fine Special Alpaca, joka on kestävä kuitu etenkin pintastruktuurillisiin neuleisiin. Hyvin pehmeää Baby Alpaca -laatuista villaa käytämme napakoissa ja sileissä neuleissa sekä kudotuissa huiveissa ja pipoissa.

Vuonna 2018 Alpa hankki vain 100 % alpa-kanvillalankaa, ja kaikki Alpan valmis-tamat tuotteet vuonna 2018 ovat 100 % alpakanvillaa. 89 % hankitusta langasta oli Fine Special Alpaca lankaa ja 11 % Baby Alpaca lankaa.

Tarvitsemamme alpakanvillalangan määrä vuonna 2018 oli 5393 kiloa. Kaikella käyttämällämme alpakanvilla-langalla on ÖKÖ-TEX® 100 -sertifikaatti. Näin ollen Alpan tuotteissa ei esiinny ftalaatteja, sillä ÖKÖ-TEX® 100 -stan-dardin mukaan ftalaatteja saa olla tuot-teissa vain < 0.1 w-%. Tuotteissa ei myös-kään esiinny perfluorattuja yhdisteitä.

Alpakoiden pienestä lukumäärästä johtuen alpakan villa on kallis ja harvi-nainen materiaali, minkä vuoksi hävikin välttäminen on erityisen tärkeää. Langan-tuotannossa ei synny juurikaan hävikkiä.

Vuonna 2018 Alpalla on ollut käytössä kolmea eri nappityyppiä: metalliset napit, kantanapit ja neuleen väriseksi värjätyt napit, jotka ovat corozoaa, eli kivipäh-kinää. Metalliset napit ja kantanapit tulevat suomalaiselta toimittajalta, joka alihankkii napit Italiasta. Kantanapit on valmistettu muovia kestävämmästä nylo-nista. Värjätyt napit puolestaan hankitaan Tšekistä.

5.2 TUOTANTO

Neuleet neulotaan muotoon aina kun on mahdollista, ja kaikki epäonnistu-neet kappaleet tai prototyypit puretaan ja keritään takaisin kerälle. Näin ollen tuotannosta ei synny juuri lainkaan hävikkiä. Erittäin vähäisen hävikin vuoksi

tuotannosta syntyvää hävikin määrää on mahdoton mitata. Menekin tarkalla arvioinnilla ja sesonkien yli kantavalla ajattelulla vältetään ylijäämää. Neuleita valmistetaan pieni määrä kerrallaan, ja täydennyseriä tehdään tarvittaessa. Varaston kierto on myös nopeaa.

Tuotanto on käynnissä 24 tuntia vuorokaudessa seitsemän päivää viikossa. Tuotantolaitoksella on sekä ISO 9001- ja ISO 14001- että EMAS-standardit.

Alpan pipot valmistetaan Suomessa myös hävikkiä välttämällä.

Pitkät yhteistyösuhteet ovat Alpan toiminnassa hyvin tärkeitä. Alpa on tehnyt yhteistyötä kahden eri lankatoimittajan kanssa vuodesta 2012, eli yrityksen perustamisesta lähtien. Sopiva Alpan kriteerit täyttävä tuotantolaitos neuleiden neulontaan löytyi Liettuasta vuonna 2016.

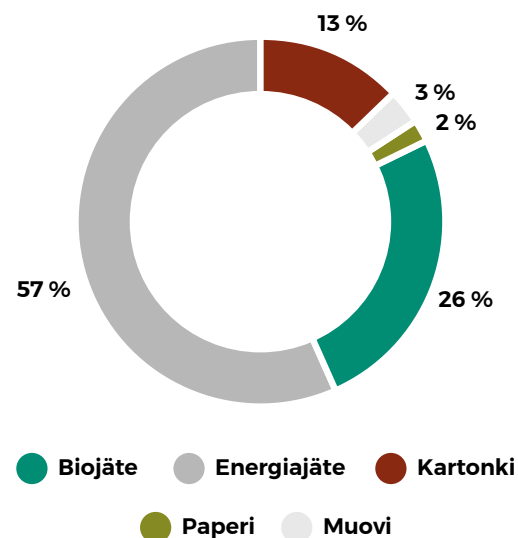
Testaamme ja koekäytämme eri neulemallien prototyyppejä erityisen tarkasti silloin, kun neulemallissa on käytetty esimerkiksi uutta lankalaatua tai tekniikkaa. Näin ollen minimoimme riskin, että tuotantoerässä olisi jotain olennaisesti käyttöön tai kestävyysvaikutavaa virhettä. Mikäli tästä huolimatta tietty reklamaation aihe toistuu, tarkistamme tilanteen ja selvitämme, onko syynä jokin tuotantotekninen seikka, jota on syytä muuttaa.

Reklamaatioihin suhtaudumme vakavasti. Korjaamme tai korjautamme virheen tai hyvitämme tapahtuneen asiakkaalle rahallisesti. Palautetut tuotteet laitetaan aina takaisin myyntiin.

5.3 JÄTE

Alpan omasta toiminnasta syntyi jätettä 379,4 kiloa vuonna 2018. Tästä jätteestä suurin osa on energiajätettä ja biojätettä. Koska Alpan toiminnassa hyödynnetään pakkausmateriaalit kuten pahvilaatikot tehokkaasti, ei esimerkiksi kartonkijätteen osuus Alpan kokonaisjätteestä ole suuri. Kuvio 1. kuvaa Alpan omasta toiminnasta syntyvän jätteen jakautumista.

JÄTE VUONNA 2018

KUVIO 1. ALPAN OMAN TOIMINNAN JÄTTEEN JAKAUTUMINEN

5.4 LOGISTIikka

Vuonna 2018 alpakanvillalanka tuli Perusta lentorahtina. Tämä on johtunut tilatun lankamäärän ennakkoinnin vaikeuksista. Vuonna 2019 tähän tuli kuitenkin muutos, sillä liiketoiminnan kasvaessa myös tarvittavat lankamäärät oli helpompi arvioida. Tällöin toiminnassa siirryttiin vähäpäästöisempään laivarahtiin. Tämä oli toivottu ja Alpasta varmasti odotettava ratkaisu, koska "vesikuljetukset ovat selvästi ympäristöystäväl-

lisempiä kuin lentokuljetukset – esimerkiksi lentorahdin ekologinen selkäreppu tonnikipometrilta on 47 kertaa suurempi kuin laivarahdin” (Logistiikan Maailma, n.d.).

Liettuasta rahti kuljetetaan maaosuuksilla kuljetusautolla ja meriosuuksilla laivalla. Lankavarastomme on Jyväskylässä, minkä ansiosta voimme tilata Perusta mahdollisimman suuren erän lankaa kerrallaan. Jyväskylästä toimitamme tarvittavan erän lankaa Liettuan tehtaalle säännöllisesti. Tämä rahti kulkee myös maaosuudet kuljetusautolla ja meriosuudet laivalla.

Verkkokaupan varasto on samassa yhteydessä oman kivijalkaliikkeen kanssa Jyväskylässä. Sijainti on logistisesti hyvä ja keskeinen ottaen huomioon sen, että Suomi on ylivoimaisesti suurin markkina-alueemme. Syksyllä 2018 Alban tuotteita alettiin myymään aktiivisesti myös Ruotsiin.

Alban tuotteilla on 30 päivän ilmainen vaihto- ja palautusoikeus. Palautuva tuote tarkistetaan ja virheettömät tuotteet laitetaan takaisin myyntiin normaalihintaisena. Ilmainen vaihto- ja palautusoikeus on nähty pienempänä haittana kuin se, että esimerkiksi väärän kokoiseksi havaittu tuote jää asiakkaalle käyttämättä. Turhien tilausten minimoimiseksi ja oikeaa kokoa miettivien asiakkaiden palvelemiseksi Alpa kehitti showroom-konseptin. Lisäksi asiakaspalvelumme neuvoa oikean koon valinnassa mielellään.

5.5 PAKKAUS-MATERIAALIT

Alban tuotteet pakataan 100 % kierrätettävään ja uudelleen käytettävään, yksikerroksiseen ruskeaan kartonkiin, jolla myös mahdolliset vaihto- ja palautustuotteet on mahdollista toimittaa takaisin. Lisäksi kannustamme asiakkaitamme valitsemaan kartonkia vielä ympäristöystävällisemmän vaihtoehdon, RePackin.

RePack on suomalaisyrityksen kehittämä, palkittu pakkausmateriaali ja sen palautusjärjestelmä. RePack-pakkaukset valmistetaan kierrätysmuovista, ja yksi paketti kestää keskimäärin 20 käyttökertaa. Pakkaus on 100 % kierrätettävää polypropeenaa.

Vuonna 2018 verkkokaupan lähetyspakkauksista 14 % oli RePack-pakkauksia. Loput 86 % tilauksista pakattiin Alban omaan kartonkiseen pussiin. Tulevaisuudessa Alpa pyrkii yhä enemmän nostamaan RePack-pakkauksen tärkeyttä ja ympäristöystävällisyyttä asiakkailleen. Tavoitteena on nostaa RePack-pakkausten käyttö määrää vuonna 2019.

Alban tuotteet pakataan yksitellen kuljetusta ja säilytystä varten. Tuotteet pakataan tehtaalla matalatiheyksiseen polyeteeniin (PE-LD/LDPE) eli ohueen ja kevyeen muovipakkaukseen. Muovipakkauksen käyttäminen on toistaiseksi välttämätöntä, jotta tuotteet pysyisivät vahingoittumattomina ennen kuin ne tulevat asiakkaan käyttöön. Muovipakkaus estää tuotteiden kastumisen kuljetuksessa ja suojaa tuotteita muun muassa tuholaisilta. Näin ehkäisemme turhan hävikin

syntymistä. Tämän vuoksi tuotteita ei ole ympäristön kannalta edullista pakata varastollamme uudestaan esimerkiksi paperikääreeseen, koska tuotteet pakataan joka tapauksessa tehtaalla muovipussiin. Tällöin pakkausmateriaalista syntyvä ympäristökuormitus olisi vielä suurempi.

Me Alpalla tiedostamme muovin ympäristöongelmat muun muassa meriin ja muihin vesistöihin päätyvän mikro-muovin ja muovin valmistamisen ympäristövaikutuksien osalta. Etsimmeikin aktiivisesti korvaavia vaihtoehtoja pakkausmateriaalille. Toistaiseksi parempaa vaihtoehtoa ei kuitenkaan ole valitettavasti saatavilla. Ympäristöministeriön (2019) mukaan useat biohajoavat muovit eivät hajoa luonnon olosuhteissa, ja tämän vuoksi ovat osana pahentamassa nykyistä muoviongelmaa. Monet biohajoavat muovit myös aiheuttavat ongelmia jätehuoltojärjestelmien teollisissa prosesseissa (Ympäristöministeriö, 2019).

Alpan tuotteet pakataan aina kierrätettävään muovipakkaukseen. Kehotammekin asiakkaitamme uusiokäyttämään muovipakkausta esimerkiksi roskapussina ja lopulta kierrättämään sen asianmukaisesti. Näin edistämme muovin kiertotalouden kehittämistä.

Lankamateriaalit ja valmiit neuleet tulevat meille pahvilaatikoissa, jotka käytämme uudelleen. Käyttökelvottomiksi hajonneet pahvilaatikat kierrätetään asianmukaisesti.

Näin ollen 100 % Alpan käyttämistä pakkausmateriaaleista on kierrätettäviä. Kierrätysmateriaalista vuonna 2018 on valmistettu RePack-pakkaukset. RePack-pakkaukseen pakattiin vuonna 2018 verkkokaupan lähetyksistä 14 %.

5.6 OMA TOIMINTAMME

Alpan oma ilmastokokous pidettiin 16.4.2019. Oma ilmastokokous on Kraa Eyewearin ja markkinointitoimisto Unfairin luoma poliittisesti sitoutumaton

ja voittoa tavoittelematon kampanja, jonka tarkoitus on herättää yrityksiä ja yhteisöjä toimimaan ympäristön hyväksi ja ilmastomuutoksen ehkäisemiseksi. Kokouksen tarkoituksena on kartoittaa tilanne ja sitoutua yhdessä käytännön toimenpiteisiin.

Omassa kokouksessamme kävimme läpi sekä jo hyviä että kehitettäviä kohtia toiminnassamme. Tällä hetkellä Alpan työntekijöillä on esimerkiksi hyvät etätömahdollisuudet, mikä vähentää työmatkojen määrää. Suurta merkitystä tällä ei Alpan tapauksessa tosin ole, sillä suurin osa Alpan työntekijöistä kulkee töihin pyöräillen, kävellen tai juosten. Harvoista ja pakollisista lentomatoista olemme sitoutuneet maksamaan hiilijalanjälkihyvityksen. Virkistyspäivät ym. pidetään paikallisesti tai lähialueilla sekä ympäristöystävällisesti. Vähennämme syntyvän jätteen määrää ja kierrätämme jättemme työpaikalla. Kiinnitämme huomiota ener-

giankulutukseen esimerkiksi niin, että valaistus on aina optimoitu.

Ilmastokokouksen myötä syntyi tarve vuoden 2018 vastuullisuusraportille. Kehitettäväksi kohdiksi listasimme muun muassa sen, että selvitämme tuotekohtaisen hiilijalanjäljen ja kerromme sen avoimesti. Tämä haluttiin sisällyttää myös vuoden 2018 vastuullisuusraporttiin. Alpa työstää myös parhaillaan vuoden 2019 vastuullisuusraporttia.

Toinen tärkeä selvitettävä teema on kaikkien toimijoiden sertifikaattien ja vastuullisuusperiaatteiden tarkastaminen. Käytämme ympäristönsuojeluun sitoutuneita tavarantoimittajia, alihankkijoita ja logistiikkaa. Haluamme kartoittaa sidosryhmiemme vastuullisuuden periaatteita kuitenkin vielä tarkemmin. Tämän vuoksi Alpa aikoo luoda oman Supplier Code of Conduct -ohjeistuksen, eli eettisen ohjeistuksen, johon jokainen toimittaja pyritään sitouttamaan.

6. SIDOSRYHMÄT

Keskeisimpiä Alpan sidosryhmiä asiakkaiden ja henkilöstön lisäksi ovat lanka-toimittajat Perussa, tuotantolaitokset Suomessa ja Liettuassa sekä yhteyshenkilömme Liettuan tuotantolaitokseen. Yrityksen toiminta on verrattain ketterää, joten suora ja välitön yhteydenpito on mahdollista.

Sidosryhmien valinnassa pitkien yhteistyösuhteiden merkitys korostuu: Alpalla uskotaan, että pitkät yhteistyösuhteet edistävät luottamusta, vastuullisuutta, yhdessä kehittämistä ja hyviä työoloja. Näin ollen tavoitteena ei ole valita halvinta yhteistyökumppania ja vaihtaa sitä säännöllisesti halvemman hinnan perässä. Sen sijaan laatu, luotettavuus ja vastuullisuus painottuvat.

Yhteistyökumppaneiden valinnassa tärkein kriteeri on toimiva ja reilu prosessi sekä sen laadukas lopputulos. Halvin hinta ei ole valintaperuste: tuotantolaitoksen suhteen esimerkiksi henkilöstön työolot sekä yhteistyön luotettavuus ja kesto arvotetaan hintaa merkittävämmäksi tekijäksi. Koska Alpa valitsee toimittajansa tarkoin, vahvan luottamussuhteen ylläpito kaikkien toimittajien kesken on mahdollista

Sopivien toimittajien löytäminen on ollut Alpalle pitkä prosessi. Luotettavat toimittajat ovat Alpan toiminnalle kilpailuetu, minkä vuoksi Alpa ei julkaise vuoden 2018 luetteloa yksittäisistä toimittajista.

6.1. LIETTUAN TUOTANTOLAITOS

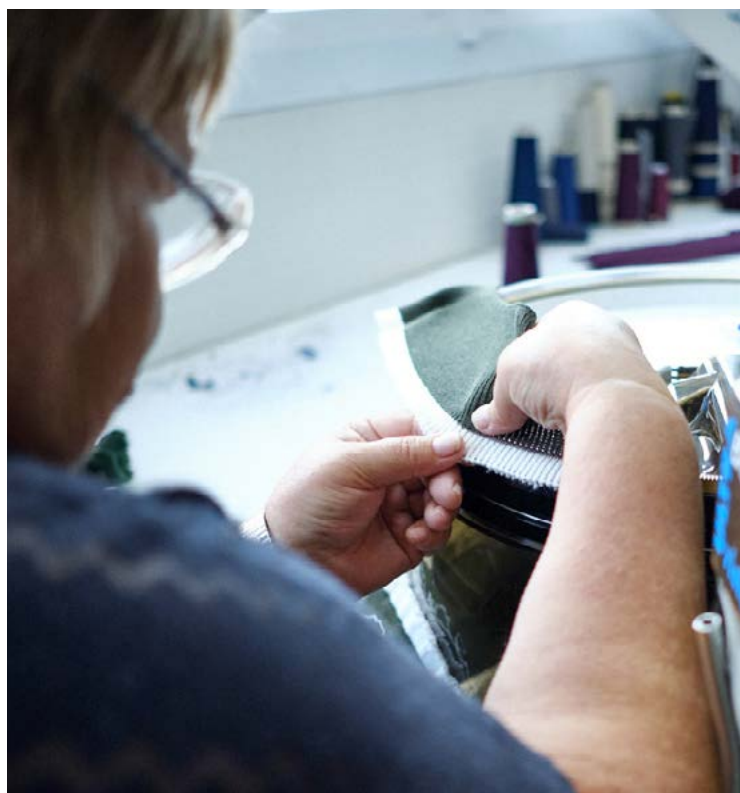
Työn laatu on keskiössä, kun halutaan valmistaa vaatteita, jotka kestävät aikaa ja käyttöä. Laatuneuleen valmistaminen edellyttää vahvaa ammattitaitoa, minkä vuoksi tuotantolaitoksen työntekijät ovat kestävän toiminnan kannalta ehdottoman tärkeitä. Moderni tuotantolaitos on saanut useita palkintoja esimerkiksi panostuksesta henkilöstön hyvinvointiin. Alpa on tehnyt tuotantolaitoksen kanssa yhteistyötä vuodesta 2016.

Liettuan tuotantolaitos on valittu Alpan kokeiltua yhteistyötä kymmenen eri tuotantolaitoksen kanssa. Alpan pyrkimyksenä ei ole ollut valita halvinta mahdollista yhteistyökumppania. Sen sijaan kriteereinä ovat työntekijöiden hyvät työolot, sujuva yhteistyö ja pitkät yhteistyösuhteet, työntekijöiden järjestäytymisoikeus, palkat, työajat sekä työturvallisuus. Liettuassa tuotetaan kaikki

Alpan neulepuserot ja neuletakit. Liettuan tuotantolaitoksella on ISO 14001-, ISO 9001- ja EMAS-sertifikaatit.

Yhteyshenkilön lisäksi Alpan henkilöstö vierailee tuotantolaitoksella säännöllisesti ja on tehtaaseen suorassa yhteydessä viikoittain. Vuonna 2018 Liettuan tehtaalla vieraili tuotannosta vastaava Ilari. Ymmärrämme, että Alpan henkilökunnan vierailu tuotantolaitoksilla ei itsessään takaa eettisiä ja hyviä työoloja. Tämän vuoksi pitkien asiakassuhteiden ja molemmin puolisen avoimuuden ja luottamuksen merkitys korostuu, ja yhteydenpito ilman välikäsiä on erittäin tärkeää. Näin myös vastuullisuuden valvonta ja hallinta on tehokasta ja ylipäättään mahdollista.

Alpa on kuvannut tuotantolaitoksella videon, jossa tuotantoprosessi havainnollistetaan. Sen pääsee katsomaan Alpan verkkosivuilta alpa.fi!

6.2 LANKATOIMITTAJAT

Alpan käyttämä 100 % alpakavillalanka tulee Perusta, alpakoiden kotimaasta. Lankatoimittajat ovat tukkureita, jotka ostavat villan paikallisilta pientuottajilta. Lankatoimittajat on valittu huolellisesti paikan päällä, ja oikeiden kumppaneiden valinta oli pitkä prosessi. Tämän vuoksi Alpa haluaa ylläpitää pitkiä asiakassuhteita myös lankatoimittajiin ja käy toimittajien kanssa suoraa vuoropuhelua ilman välikäsiä. Alpa on työskennellyt kummankin lankatoimittajan kanssa vuodesta 2012, eli Alpan perustamisesta alkaen. Alpa haluaa myös vahvistaa asemaansa tärkeänä asiakkaana sekä sitä kautta vaikuttaa Perun työntekijöiden oloihin positiivisesti ja tehdä yhteistyötä toimittajien kanssa työolojen kehittämiseksi.

Suuri osa kuidusta tulee pienviljelijöiltä, joilla on pieni lauma alpakoita. Koska emme voi seurata jokaisen alpakon kerintää, voisimme olla 100 % varmoja eläinten kohtelun laadusta vain kasvattamalla eläimet itse. Se ei ole järkevää tai kannattavaa. Perussa alpakoita kunnioitetaan ja pidetään arvossa, sillä alpakka on hyvin kallis eläin ja sen lisääntyminen on hidasta. Lisäksi alpakka on paikallisille kulttuurillisesti tärkeä. Tämä kannustaa kohtelevaan ja hoitamaan niitä hyvin.

Paikan päällä Perussa valittujen lankatuottajien toimintaa pyritään seuraamaan ja valvomaan parhaalla mahdollisella tavalla. Moni yksittäinen tuottaja on hyvin pieni eikä näin ollen pysty yksin vastaamaan Alpan tarpeisiin, joten tukkuri on ainoa mahdollinen yhteistyökumppani. Alpalla on kummankin lankatoimittajan

kanssa vastavuoroinen arvostus ja luottamus, joka on saavutettu pitkällä yhteistyöllä. Tästä huolimatta Perun lankatuotannon vastuullisuuden ja eettisyyden varmistaminen sosiaalisen vastuun standardein on hyvin tärkeä seuraava askel kohti vielä vastuullisempaa tuotantoa.

6.3 PIPOT JA HUIVIT

Alpan kaikki pipot valmistetaan Suomessa vahvalla ammattitaidolla. Pipot valmistetaan Tampereella ja Siikaisissa. Vuonna 2018 Alpa ei valmistuttanut ollenkaan pipoja, sillä vuoden 2017 varasto riitti myös vuoden 2018 tarpeisiin.

Alpan valikoiman huivien lanka hankitaan myös Perusta. Toinen lankatoimittajista valmistaa Alpan valikoiman maksihuivit ja silkkihuivit. Koska osaminen laadukkaiden huivien valmistamiseen löytyy jo Perusta, Alpa haluaa tukea paikallista tuotantoa. Kaulahuivit ja midihuivit hankitaan tanskalaiselta toimittajalta, jonka tuotanto on Perussa ja Liettuassa.

6.4 ASIAKKAAT

Uskomme laadukkaaseen ja yksilölliseen asiakaspalveluun, ja jokainen asiakas on meille avainasiakas. Käymme asiakskuntamme kanssa jatkuvaa vuoropuhelua sähköpostitse, myymälässä ja sosiaalisen median kautta. Pyrkimyksemme on vastata sekä sähköposteihin että puhelimeen nopeasti. Olemme tavoitettavissa myös sosiaalisen median kanavista Instagramissa ja Facebookissa, joista jälkimmäiseen olemme perustaneet myös Alpan

sisäpiiri -yhteisön. Yhteisössä asiakkaat voivat esimerkiksi jakaa käyttökokemuksia ja kuvia omista neuleistaan. Lisäksi yhteisössä keskustellaan tulevista malleista, ja jäsenillä on mahdollisuus esittää toiveita uusista väreistä sekä malleista.

Neuvomme asiakkaitamme mielellämme esimerkiksi oikean koon valinnassa. Keräämme asiakkailtamme myös palautetta asiakaspalvelusta sekä avoimella kysymyksellä että arvosanoin "great", "okay" ja "not good". Vuonna 2018 asiakkaat arvioivat Alpan asiakaspalvelun olleen 92 % "great", 7 % "okay" ja 1 % "not good".

Laadukkaan asiakaspalvelun lisäksi panostamme siihen, että yhä useammalla kuluttajalla olisi enemmän ja parempaa tietoa vaateteollisuuden ympäristövai-
kutuksista ja niiden minimoimisesta. Jaammekin sosiaalisen median kanavissa uutisia vaateteollisuuden kehityksestä. Kunnioitamme kuluttajia viestimällä toiminnastamme mahdollisimman läpinäkyvästi.

6.5 HENKILÖSTÖ

Alpa koostui vuonna 2018 kymmenestä henkilöstä kotimaassa. Näistä kymmenestä viisi on naisia ja viisi miehiä.

Alpa tarjoaa työntekijöilleen mahdollisuuden etätööhön lukuun ottamatta verkkokaupan varastotyötä. Kaikki virkistys- ja työhyvinvointipäivät järjestetään paikallisesti tai lähialueilla.

A photograph of a dense forest with tall, thin trees and green foliage. A white hexagonal shape is centered over the image, containing the text '7. PÄÄSTÖT'.

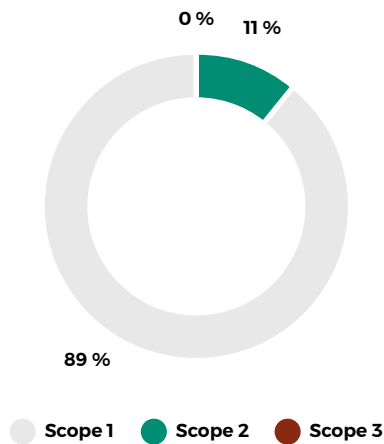
—
7.
PÄÄSTÖT

Alpan koko toiminnan hiilijalanjälki vuodelle 2018 on 60 714 kg CO₂ -ekv. Hiilidioksidiekvivalentilla (-ekv) tarkoitetaan kasvihuonekaasujen ilmastovaikutusta eli yhteen laskettua ilmastoa lämmittävää vaikutusta. Päästöistä puhuttaessa kyseinen ilmaistaan massana. Vertailupohjaksi mainittakoon, että keskimääräisen suomalaisen hiilijalanjälki on vuodessa noin 10 300 kg CO₂-ekv.

Laskelmissa on huomioitu Alpan oman toiminnan päästöt sekä kuljetuksista, tuotannosta, langan valmistuksesta ja alihankinnoista aiheutuvat päästöt. Vuoden 2018 hiilijalanjäljen laskenta on Alpan historian ensimmäinen laskelma koko toiminnan ilmastovaikutuksista. Laskelmassa on hyödynnetty SYKE:n tuottamaa Y-HIILARI -laskuria (2013) ja Hiilifiksu järjestö -laskuria (n.d.), jonka on tuottanut Helsingin yliopisto yhteistyössä Sitran kanssa. Vaikka Hiilifiksu järjestö -laskuri on suunnattu ensisijaisesti järjestöjen toiminnan ympäristövaikutuksien laskentaan, se toimii hyvin apuvälineenä myös Alpan toiminnan ilmastovaikutuksien laskennassa. Lisäksi hiilijalanjäljen laskennassa on hyödynnetty SYKE:n Ilmastodieetti-laskurin laskentaperusteiden arvoja (2019). Laskentaperusteita on hyödynnetty tilanteissa, joissa jonkin hankinnan ilmastovaikutus ei ole ollut saatavilla. Tietoja laskelmaan on hankittu kaikilta niiltä toiminnan osa-alueilta, joista tiedon hankinta luotettavasti on ollut mahdollista. Useampaa lähdeettä ja laskuria hyödyntämällä Alpan toiminnan hiilijalanjäljen laskennassa on pyritty saamaan mahdollisimman tarkka ja puolueeton tulos.

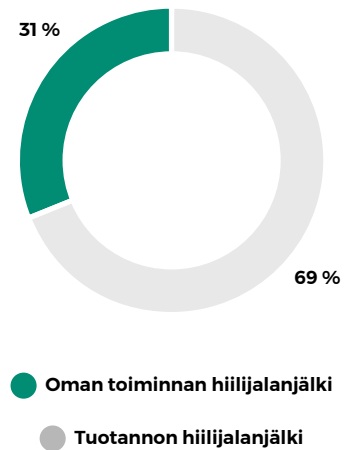
Yleisesti yrityksen hiilijalanjälki jaetaan Scope 1, Scope 2 ja Scope 3 päästöihin (ks. kuvio 2). Scope 1 päästöt ovat yrityksen itse tuottamia päästöjä, kuten omistuksessa olevien toimitilojen päästöt ja yrityksen omistuksessa olevien liikennevälineiden päästöt. Alpa ei kuitenkaan omista itse kiinteistöjä tai liikennevälineitä. Alpalla ei ole myöskään omaa tuotantolaitosta, joka tuottaisi suorasti päästöjä. Tämän vuoksi Alpa Scope 1 päästöt ovat 0. Scope 2 sisältää yrityksen ostaman ja käyttämän energian päästöt. Alpan vuoden 2018 ostosähkön määrä on 5,4 mWh ja kaukolämmön energiankulutus vuonna 2018 on arviolta 1,9 mWh. Kaukolämmön osalta tämä luku on arvio, sillä tarkkaa tietoa kaukolämmön energiankulutuksesta ei ole. Tämä johtuu hyvin paljon siitä, että vuoden 2018 toimitiloja ei ole enää olemassa. Kuten usealla yrityksellä, myös Alpalla Scope 3 päästöt ovat merkittävästi suuremmat. Scope 3 päästöihin luetaan kaikki epäsuorat yrityksen toiminnan päästöt. Alpalla tähän kuuluvat tuotannon päästöt, kuljetuksien päästöt, hankintojen päästöt, jätteen päästöt, liike-matkustamisen päästöt, ostettujen palveluiden päästöt ja pakkausmateriaalien päästöt.

GREENHOUSE GAS PROTOCOL

KUVIO 2. ALPAN HIILIJALANJÄLJEN JAKAUTUMINEN GREENHOUSE GAS PROTOCOL MUKAAN

ALPAN HIILIJALANJÄLJEN JAKAUTUMINEN

KUVIO 3. ALPAN HIILIJALANJÄLJEN JAKAUTUMINEN

Hiilijalanjäljen jakaminen Scope 1, 2 ja 3 päästöihin ei kuitenkaan anna kaikista havainnollistavinta kuvaa siitä, kuinka Alpan koko tuotantoketjun päästöt jakautuvat eri osa-alueisiin. Tämän vuoksi Alpa on päättänyt havainnollistamaan päästöjen jakautumista eri tavalla. Alpan hiilijalanjälki on jaettu Alpan tuotannon hiilijalanjälkeen ja Alpan oman toiminnan

hiilijalanjälkeen. 69 % Alpan kokonaishiilijalanjäljestä koostuu tuotannon päästöistä ja 31 % Alpan oman toiminnan päästöistä (ks. kuvio 3). Alpan oman toiminnan hiilijalanjälki kuvastaa Alpan Suomessa tapahtuvan toiminnan hiilijalanjälkeä mukaan lukien liikematkustamisen. Alpan tuotannon hiilijalanjälki koostuu taas Alpan koko tuotannon päästöistä.

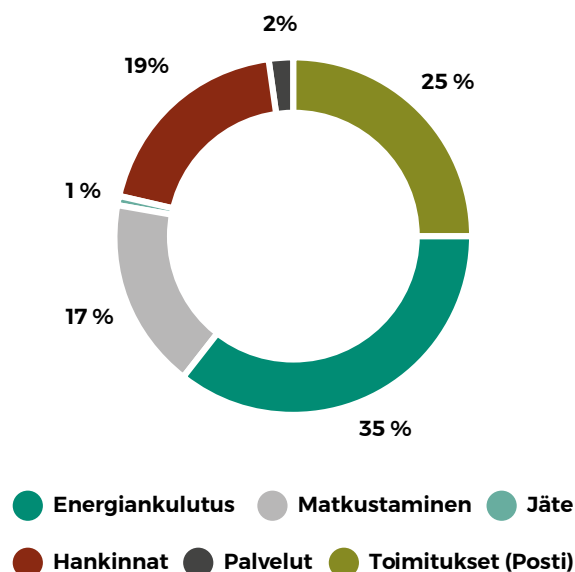
7.1 ALPAN OMAN TOIMINNAN PÄÄSTÖT

Alpan oman toiminnan hiilijalanjälki koostuu energiankulutuksen, liikematkustamisen, jätteen, hankintojen, ostettujen palveluiden ja Postin toimituksien päästöistä (ks. kuvio 4). Hiilidioksidipäästöjä vuonna 2018 syntyi Alpan omasta toiminnasta yhteensä 18 665 CO₂ -ekv. Suurin päästöjen tuottaja vuonna 2018 Alpan omassa toiminnassa on ollut energia. Alpan oman toiminnan sähkönkulutus vuonna 2018 on 5,4 mWh. Vuonna 2018 Alpa on hyödyntänyt tavanomaista sähköä. Käytetystä sähköstä ei ole saatavilla prosentuaalisia osuuksia uusiutuvien energianlähteiden eli tuuli- ja aurinkovoiman määristä. Kaukolämmön kulutus vuonna 2018 on ollut noin 1,9 mWh. Toiseksi suurin päästöjen tuottaja on ollut Postin toimitukset. Posti neutraloi yritysasiakkaiden kuljetuksista koituvat päästöt osallistumalla sertifioituihin ympäristö-

ohjelmiin (Posti, n.d.). Postin kuljetuksien hiilidioksidipäästöt on kuitenkin huomioitu Alpan hiilijalanjäljessä, sillä päästöjen neutralointi ei kuitenkaan poista totuutta siitä, että kuljetukset ovat päästöjä tuottaneet.

Hankinnat ovat Alpan oman toiminnan hiilijäljen kolmanneksi suurin osio. Tähän sisältyvät kaikki Alpan vuoden 2018 hankinnat, kuten toimistotilojen huonekalut, tietokoneet, pakkausmateriaalit, myyntitapahtumissa tarjotut virvokkeet ja tuote-esitteet. Neljänneksi suurin päästölähde on Alpan henkilökunnan liikematkustus. Tähän sisältyvät työmatkojen ja työmatkustamisen päästöt. Pienimmät päästölähteet Alpan omassa toiminnassa vuonna 2018 olivat ostettujen palveluiden päästöt ja tuotetun jätteen päästöt. Ostettuihin palveluihin sisältyvät internet-yhteyden, puhelinliittymien ja siivouspalveluiden päästöt. Jätteen jakautumista pääsee tarkastelemaan kuviossa 1.

ALPAN OMAN TOIMINNAN HIILIJALANJÄLKI

KUVIO 4. ALPAN OMAN TOIMINNAN HIILIJALANJÄLJEN JAKAUTUMINEN

7.2 TUOTANNON PÄÄSTÖT

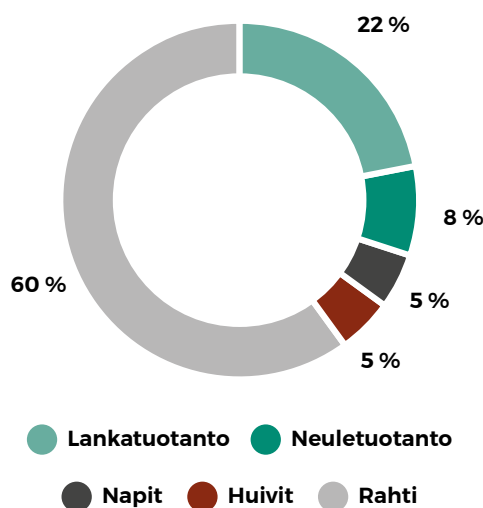
Alpan tuotannon hiilijalanjälki koostuu lankatuotannon, neuletuotannon, huivituotannon, nappien hankinnan ja kuljetusrahdin päästöistä (ks. kuvio 5). Vuonna 2018 Alpan tuotannon hiilidioksidipäästöt olivat 42 049 CO₂-ekv. Suurin Alpan tuotannon päästöjen tuottaja on ylivoimaisesti lankojen ja neuleiden kuljetusrahdista syntyvät päästöt. Kuljetuksien päästöjen jakautumista voi tarkastella tarkemmin kuviosta 7. Toiseksi suurin päästöjen lähde Alpan tuotannossa on Perussa tapahtuva lankatuotanto. Lankatuotannon päästöt on laskettu tuotannon energiankulutuksen mukaan. Kolmanneksi suurin päästöjen lähde on Liettuassa tapahtuva neuletuotanto. Neuletuotannon päästöt on laskettu myös energiankulutuksen mukaan. Pienimmät päästöjen lähteet tuotantoketjussa ovat hankittujen nappien ja huivien päästöt. Nappien ja huivien päästöjä laskiessa on hyödynnetty tuotekohtaisia päästökertoimia. Nappien päästöjä laskiessa on hyödynnetty SYKE:n Ilmastodieetti-laskurin kertoimia (2019).

Huivien päästöjä laskiessa on puolestaan hyödynnetty WRAP:in tuottaman tutkimuksen päästöarviota (Thomas, Fishwick, Joyce & van Santen, 2012).

Tuotannon päästöissä on jätetty huomioimatta niskalappujen sekä pesulappujen hankinnasta koituvat päästöt. Nämä on jätetty laskennasta pois, koska saatavilla ei ole ollut luotettavia kertoimia tai arvioita päästöistä. Vaikutus tuotannon hiilijalanjälkeen niskalapuilla ja pesulapuilla olisi todennäköisesti kuitenkin varsin pieni.

Alpakanvillalankojen valmistuksessa hyödynnetään paljon vettä. Alpan hankiman langan vesijalanjälki vuonna 2018 on 67 413 litraa vettä. Yhden neuleen lankamäärän valmistamisessa käytetään keskimäärin 5 litraa vettä. Veden määrä on kuitenkin verrattain pieni, kun se suhteutetaan esimerkiksi t-paidan tai farkkujen valmistuksessa käytettävään vesimäärään. Yhden t-paidan valmistamiseen tarvitaan noin 2 700 litraa vettä. Farkkujen valmistamiseen puolestaan tarvitaan noin 6 000 – 8 000 litraa vettä riippuen valmistustavasta.

TUOTANNON HIILIJALANJÄLKI

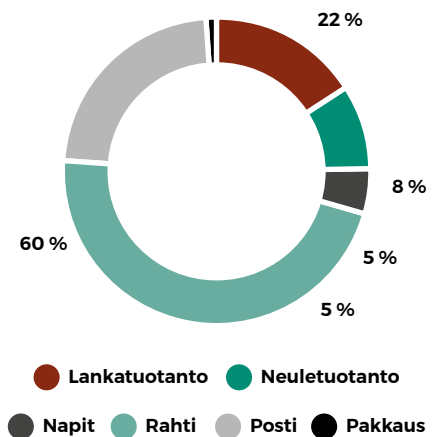

KUVIO 5. ALPAN TUOTANNON HIILIJALANJÄLJEN JAKAUTUMINEN

7.3 TUOTTEEN HIILIJALANJÄLKI

Alpan keskimääräinen tuotekohtainen ilmasto-vaikutus on 4,4 kg CO₂ -ekv. Alpan neuleen hiilijalanjälki muodostuu lankatuotannon, neuletuotannon, nappien, rahdin, Postin kuljetuksien ja pakkausmateriaalien päästöistä (ks. kuvio 6). Neuleen hiilijalanjäljen muodostuminen mukailee paljon tuotannon hiilijalanjäljen muodostumista. Kuvio 6 havainnollistaa, että suurin osa neuleen hiilijalanjäljestä muodostuu rahdin ja Postin kuljetuksien päästöistä. Noin 30 % päästöistä muodostuu tuotannon päästöistä, eli lankatuotannosta, neuletuotannosta ja napeista. Pakkauksen päästöt muodostavat 1 % osuuden neuleen päästöistä. Pakkauksen päästöihin on laskettu muovinen ja kartonkinen pakkauspussi.

YHDEN ALPAN NEULEEN
HIILIJALANJÄLJEN MUODOSTUMINEN

KUVIO 6. ALPAN YHDEN NEULEEN HIILIJALANJÄLJEN MUODOSTUMINEN

Vaatteiden ympäristökuormituksesta suuri osa aiheutuu myös vaatteiden elinkaaren ajalta, jonka vaate on kuluttajan hallussa. Suomen tekstiili ja muoti ry:n mukaan “materiaalien kehitys, tehokkaat pesumenetelmät sekä kuluttajavalistus vaatteiden oikeasta huollosta ja erityisesti pesulämpötiloista vaikuttavat merkittävästi tekstiilien aiheuttamaan ympäristökuormitukseen” (2016). Tämä ei kuitenkaan missään nimessä poista vaatteiden valmistajan vastuuta. Käytössä aiheutuvat ympäristövaikutukset johtuvat esimerkiksi pesemisestä ja keinokuituvaatteiden tapauksessa sen yhteydessä vesistöön joutuvista mikromuovihiukkasista. Vaatteen kestävyys ja ikä on mahdollista

vaikuttaa materiaalivalintojen, suunnittelun ja tuotannon lisäksi käyttötottumuksilla. Mikäli vaatetta käytetään tarkoitukseen, johon sitä ei ole tehty, nopea kuluminen on odotettavaa. Jokainen vaate kuitenkin kuluu kovassa käytössä, joten huolto- ja korjaustoimenpiteille on vääjäämättä jossain vaiheessa tarvetta.

Alpakanvillasta valmistettuja neuleita suositellaan ensisijaisesti tuuletettavaksi pesemisen sijaan. Tahrat myös suositellaan pestävän paikallisesti. Jos kuitenkin koko neule vaatii vesipesua, asiakkaita ohjeistetaan pesemään tuotteensa käsin ja kylmässä vedessä. Koska neuletta tarvitsee pestä harvoin, myös sen käytöstä koituva

ympäristörasitus on pieni. Koska jokaisella käyttäjällä on esimerkiksi neuleen käyttötarkoituksen mukaan erilainen tarve pestä neuletta, veden ja pesuaineiden käytön ympäristörasituksen laskeminen on käytännössä mahdotonta. Myös käsin pesussa käytetyn veden määrä vaihtelee käyttäjittäin.

Pidämme erittäin tärkeänä sitä, että vaatteeseen ei suhtauduta kuin kertakäyt-

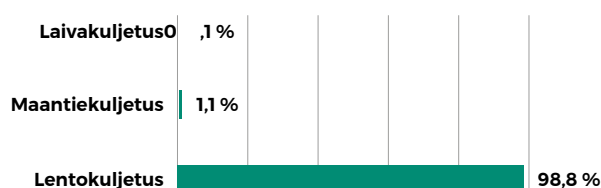
tötavaraan ja sitä että vaate saa arvoisensa määrän käyttökertoja sekä oikeanlaista huoltoa ja kohtelua. Pesua välttämällä, pesuohjeita noudattamalla, oikeilla huolto- ja korjaustoimenpiteillä, kierrätyksellä ja uusiokäytöllä sekä ylipäättään ajatonta ja kestävää vaatetta arvostavalla asenteella yksittäisen vaatekappaleen ympäristövaikutuksia on mahdollista vähentää huomattavasti

7.4 KULJETUKSIEN HIILI-JALANJÄLKI

Kuljetusten hiilijalanjälki muodostuu laivakuljetusten, maantiekuljetusten ja lentokuljetusten päästöistä (ks. kuvio 7). Näihin laskelmiin ei ole huomioitu Postin asiakastoimituksien päästöjä. Ylivoi- maisesti suurin päästölähde on vuonna 2018 ollut lentokuljetukset. Lentokuljetusten suuri ilmastovaikutus muodostuu pääasiassa lankatoimituksien päästöistä. Vuonna 2018 kaikki Perun lankatoimitukset lennätettiin Helsinkiin, josta ne jatkoivat maanteitse matkaa Jyväskylään.

Lentokuljetusten määrä tulee huomattavasti vähenemään vuonna 2019. Lisäksi lentokuljetuksissa on huomioitu osan Alban huiveista toimitukset Perusta Suomeen. Tämä osuus on noin puolet Alban vuonna 2018 hankituista huiveista. Maantiekuljetusten päästöihin on huomioitu lankojen kuljetus Helsingistä Jyväskylään, lankojen kuljetus neuletuotantoon Liettuuan, valmiiden neuleiden kuljetus Liettuasta Jyväskylään sekä osan huiveista kuljetukset Tanskasta Jyväskylään. Laivakuljetukset ovat muodostuneet lankojen ja neuleiden kuljetuksista Helsingin ja Tallinnan välillä.

KULJETUKSIEN PÄÄSTÖJEN JAKAUTUMINEN (PL. POSTIN KULJETUKSET)

KUVIO 7. KULJETUKSIEN PÄÄSTÖJEN JAKAUTUMINEN (PL. POSTIN KULJETUKSET)

8. KANNAMME TALOUELLISTA VASTUUTA

Alpan pyrkimys ei ole olla luksusbrändi, vaan tavoitteena on tarjota todellinen vaihtoehto pikamuodille. Alpan suunnittelu sekä esimerkiksi tuotannon koordinointi, markkinointi, johtamistoiminnot ja asiakaspalvelu toimivat Suomesta käsin. Suurin osa myynnistä tapahtuu kotimaahan, josta kaikki arvonlisäverot maksetaan Suomeen.

9. KANNAMME SOSIAALISTA VASTUUTA

Alpa ei osallistu vakaumukselliseen tai poliittiseen toimintaan, kuten vaalityöhön. Yhteistyöt esimerkiksi somevaiuttajien kanssa tulee ohjeemme mukaisesti aina merkitä selvästi. Toiminta on muutenkin sitoutumatonta ja puolueetonta.

Alpan ideologiaan kuuluu olla kannustamatta ihmisiä hankkimaan mahdollisimman paljon mahdollisimman halvalla. Alpan pyrkimys ei ole olla vain harvojen saatavilla oleva luksusbrändi, vaan tavoitteena tarjota todellinen vaihtoehto pikamuodille.

Pitkällä tähtäimellä Alpan tavoitteena on edesauttaa ja aikaansaada asennemuutosta: yksittäisen vaatekappaleen hinta voi olla totuttua korkeampi, mutta pitkällä aikavälillä "vähemmän on enemmän"-ajattelu on usein myös taloudellisesti järkevää. Tätä edistääksemme neuvomme

mielellämme pitkäikäisen vaateen huoltoon ja korjaamiseen liittyvissä toimenpiteissä, minkä lisäksi tarjoamme tuotemerkkimme neuleiden korjauspalvelua. Vaikka laadukas sekä hyvin huollettu ja pidetty vaate on taloudellisesti järkevä ratkaisu ja säilyttää myös jälleenmyyntiarvonsa, ymmärrämme, että kertaostoksena Alpan tuote on toki myös tulevaisuudessa monelle hintava. Haluamme kuitenkin toteuttaa läpinäkyvyyden periaatetta ja kertoa, mikä vaatteessa maksaa ja miksi.

Alpa pyrkii myös vähentämään sesonkiajattelua: moni vaate on käyttökelpoinen ympäri vuoden ja vuodesta toiseen, eikä uusia ole välttämätöntä hankkia jatkuvasti. Tavoite on myös ohjata käsityksiä vaatteista arvostavaan suuntaan muun muassa kannustamalla vaatteiden huoltoon ja korjaamiseen.

KIITOS!

Vastaamme mielellämme
vastuullisuuteen liittyviin kysymyksiin
info@alpa.fi.

LÄHTEET

Asikainen, J. (2018, elokuu). Harva tietää halpavaatteen todellisen hinnan: Pikamuoti saastuttaa enemmän kuin lento- ja laivaliikenne, koska vaatteita ei tehdä kestävästi. Yle. https://yle.fi/uutiset/3-10309581?utm_source=facebook-share&utm_medium=social.

Logistiikan Maailma. (n.d.) Vihreä logistiikka ja kestävä kehitys. Viitattu 5.12.2019. <http://www.logistiikanmaailma.fi/aineistot/logistiikka-lukiolaisille/vihrea-logistiikka-ja-kestava-kehitys/>.

Posti. (N.d.) Posti Green -palvelut. Viitattu 5.12.2019. <https://www.posti.com/vastuullisuus/ymparistovastuu/posti-green--palvelut/>.

Suomen Luonto. (2018, joulukuu). Vuoden 2018 turhake on pikamuoti. Suomen Luonto. <https://suomenluonto.fi/artikkelit/vuoden-2018-turhake-on-pikamuoti/>.

Suomen Tekstiili ja Muoti ry. (2016). Vastuullisuuskäsikirja. Grano: Vantaa. <https://www.stjm.fi/julkaisut-ja-tilastot/julkaisut/vastuullisuus-ja-kiertotalousjulkaisut/>

Ympäristöministeriö. (2019). Kysymyksiä ja vastauksia muovista. Viitattu 16.10.2019 https://www.ym.fi/fi-FI/Ymparisto/Muovit/Kysymyksiä_ja_vastauksia_muoveista.

HIILIJALANJÄLJEN LASKENNAN LÄHTEET:

Laskuri. Hiilifiksi järjestö. (N.d.). University of Helsinki. Viitattu <https://blogs.helsinki.fi/hiilifiksi/laskuri/>.

SYKE. (2019, maaliskuu). Ilmastodieetti – mihin sen antamat ilmasto-painot perustuvat? Viitattu <https://ilmastodieetti.ymparisto.fi/ilmastodieetti/calculationinfo#baseData>.

SYKE. (2013, syyskuu). Y-HIILARI Hiilijalanjälki -työkalu. Viitattu https://www.syke.fi/fi-FI/Tutkimus__kehittaminen/Kulutus_ja_tuotanto/Laskurit/YHiilari.

Thomas, B., Fishwick, M., Joyce, J. & Santen, A. (2012). A Carbon Footprint for UK Clothing and Opportunities for Savings. WRAP. Viitattu <https://www.wrap.org.uk/sites/files/wrap/Appendix%20IV%20-%20Carbon%20footprint%20report.pdf>.

VASTUULLISUUSRAPORTTI 2018

ALPA.FI